

νείας ἢ πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν ἐλακολούθων ἰσχυροῦ τρόμου, ἐκπλήξεως κττ. ἔνθ' ἄν.: *Ἐγκαμε τὸν ποππᾶν κ' ἐπόρ- κ' σεν ἄτον κ' ἐέντον καλὰ* Χαλδ. *Θὰ κούζωμε τὸν ποππᾶ ν' ἀπουρκίζ' ἄτον* (ἀντὶ ν' ἀπουρκίζῃ ἄτον) Κοτύωρ. Διὰ τὴν σημ. πβ. Ἰουστ. Μάρτ. Ἀπολ. 2,6 τέλ. «ἐπορκίζοντες κατὰ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ». Συνών. *διεβάζω, ξεορκίζω*.

ἀπόρκισμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ.) *πόρκισμα* Πόντ. (Κοτύωρ.) *ἀπόρκισμαν* Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) *ἀπορκίσμαν* Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀπορκίζω*.

Ἡ ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ ἱερέως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐξορκισμῶν ἐπὶ ἀσθενοῦς. Συνών. *διάβασμα, ξόρ- κισμα*.

ἀπορογεννίτης ὁ, Κρήτ. (Μύρθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. *ἄπορος*, τοῦ οὐς. *γέννα* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτης.

Ὁ ἐκ ταπεινῆς οἰκογενείας καταγόμενος.

ἄπορος ἐπίθ. λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Ἀργυρόπ. Ἰμερ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ.) *ἄπουρους* βόρ. ἰδιώμ. *ἄπουρας* Μακεδ. (Βελβ. Σιάτ.) *ἄπορο* Καλαβρ. (Μπόβ.) *ἄπορε* Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἄπορος*.

1) Πτωχός, ἐνδεής κοιν. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Ἀργυρόπ. Ἰμερ. Ἰνέπ. Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): *Συσοίτια* γιὰ τοὺς ἀπόρους. *Πηγαίνει 'ς τὴ σχολή τῶν ἀπόρων κοιν.* Ὁ βασιλέας μὲ τὰ κορίτζᾶ τ' ἔρθαν ἐκεῖ νὰ τεροῦν, ἂν οἱ δοῦλ' ἐτέρ' ναν καλὰ τ' ἄπορους (ἐκ παραμυθ.) Ἀργυρόπ. Ἄλλ' ἔσαν ἄποροι κι ἄλλ' ζαντοὶ (τρελλοὶ) Κερασ. *Αὐτὸς εἶναι ἔρημος κι ἄπορος* Ἡπ. (Πωγών.) *Εἶνι ντίπ ἄπουρους, δὲν ἔχ' ψουμί νὰ φά'* Μακεδ. (Σισάν.) || Παροιμ. φρ. *Ἀπορον μὲ τὸν πορε- μένον* (ὅτι ὁ πτωχὸς βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ εὐποροῦντος) Κερασ. *Ὁ ἄπορος τὸν ἀδύνατο* (ὁ πτωχὸς τὸν πτωχὸν βοηθεῖ) Ἰνέπ. Συνών. *ἀπόρευτος* 4, ἀντίθ. *πορεμένος* (ἰδ. *πορεύω*). 2) Ὁ διὰ σωματικὸν ἐλάττωμα ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, ἀνάπηρος Πόντ. (Ἄμισ. Ἰμερ. Κερασ. Οἶν. Σάντ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Βοηθήστε με τὸν ἄπορον* Κερασ. *Ἀμον ἄπορος μ' εἶσαι!* (μὴ εἶσαι σὰν ἄπορος!) Ἰμερ. β) Ἀσθενὴς καὶ ἰδίᾳ ὁ παραλυτικὸς Πόντ. (Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): *Τὸ θέρι μ' ἄπορο ἔν'* (εἶναι παράλυτον) Ὁφ. *Τιδὲν νὰ 'φτιάω 'κ' ἐπορῶ, ἄπορος εἶμαι* (τίποτε δὲν ἤμπορῶ νὰ κάμω, ἄρρωστος εἶμαι) Χαλδ.

3) Ἀνίκανος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασίας τινὸς Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) Συνών. *ἀδέξιος* (I) 2. 4) Καθόλου ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων, κακός, ἀνάξιος, φαῦλος Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Σούρμ.): *Μαῦρε, ἄπορε!* (ἐπίπληξις) Κερασ. *Ἀπορος ἄνθρωπος ἔν'* Ὁφ. *Βαρέα ἄπορο γαρδέλλ'* εἶσαι (πολὺ κακὸ παιδί εἶσαι) αὐτόθ. *Ἀπορο ἔν'* αὐτὸ τὸ μῆλο αὐτόθ.

5) Ἀδύνατος, ἰσχνός, ἀνεπαρκὴς εἰς σάρκα ἢ πάχος κττ. Κύπρ. Λέσβ. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Ρόδ. : *Τὸ ἐφταμηνίτικο παιδί εἶναι ἄπορο* Γαλανᾶδ. *Ἐγεννήθη ἄπορον* Κύπρ. *Οὐρνίθια ἄπουρα* Λέσβ. *Κριγιάς ἄπουρον* αὐτόθ. *Ἀπορον κρεῖας* Ρόδ.

β) Ὁ στερούμενος ἱκμάδος, λεπτόγεως Ρόδ. : *Ἀπορο χωράφι*. 6) Δυστυχής, ἀξιολύπητος Λήμν. : *Ἐ, οὐ ἄπουρους, δ' λειὰ πῶπαθιν!* β) Ἐπὶ πραγμάτων σχετλιαστικῶς μὲ ἐπισκώτησιν τῆς ἐννοίας (α) Ἐπὶ κακοῦ Θράκ. (Μυριόφ.) Ἰων. (Κρήν.) Χίος (Χαλκ.): *Ἐ, τὸ ἄπορο, ξινὸ ποῦ 'ναι!* (ἐνν. τὸ πορτοκάλι) Χαλκ. *Ἀπορος καιρὸς* Μυριόφ. *Τὸ ἄπορο, ὁμορφο ποῦ 'ναι!* Κρήν. (β) Ἐπὶ καλοῦ Θράκ. (Μυριόφ.): *Πῆρε τὸν ἄπορο καρπὸ* (τὸν ἐκτάκτως πολὺν) *Ἐχει τὸν ἄπορο τὸ βιὸ* (πολὺν πλοῦτον). 7) Ὁ μὴ δεκτικὸς ἀναβολῆς Καλαβρ. (Μπόβ.)

ἀπορράβδι τό, ἀμάρτ. *πορράβδι* Εὐβ. (Ἀνδρων. Κονίστρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀπορραβδίζω* καὶ τῆς καταλ. -ι.

Πληθ., ἐπὶ συγκομιζομένων καρπῶν διὰ ραβδίσματος, οἶον ἐπὶ ἐλαιῶν, ἀμυγδαλῶν, καρῶν, δρυῶν, ὁ ἐπὶ τοῦ δένδρου ἢ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διαφυγὼν τὴν συλλογὴν καρπὸς ἔνθ' ἄν.: *Πάμε γιὰ 'πορράβδια*. *Ἐχον ἓνα ταρπὶ ἐλαιῆς 'πορράβδια* (ταρπὶ = κόφινος μέγας πλεκτός). *Μαζώγον 'πορράβδια*. Συνών. *ἀπόβακλο, ἀποκλώνιν, ἀπό- λιδο*.

ἀπορράβω, ἀπορράφτω Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κερασ.) *ἀπορράβω* σύνθηθ. *ἀπουρράβον* Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. *ἀπορράβω* Θήρ. κ.ά. *πορράβω* Σύμ. *πορράβγον* Εὐβ. (Κονίστρ. κ.ά.) *πουρράβω* Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ρ. *ἀπορράπτω*.

1) Ἀφαιρῶ τὴν ραφήν, διαλύω τὰ ράμματα Μεγίστ. Πόντ. (Κερασ.): Παροιμ. *Ράβγε 'πούρραβγε, δουλειὰ νὰ μὴ σὲ λείπη* (ἐπὶ ματαιοπονίας. Συνών. παροιμ. *ράβε ξήλωνε, δουλειὰ νὰ μὴ σοῦ λείπη*) Μεγίστ. Συνών. *ξερράβω, ξηλώνω*. 2) Τελειῶνω τὴν ραφήν, τὸ ράψιμο σύνθηθ.: *Ὡσπον ν' ἀπορράψω τὸ 'πουκάμισο βράδγασε*. *Σήμερα ἀπορ- ράβω τὰ ροῦχα*. *Ἐρραψε κι ἀπόρραψε τὰ προικιά της*.

ἀπορραγιστήρι τό, ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. *ἀπορραγίζω*.

Μηχάνημα δι' οὗ γίνεται ἡ πάτησις τῶν σταφυλῶν πρὸς ἐκθλίψιν τοῦ γλεύκους.

ἀπορρακεῖ ἡ, ἀμάρτ. *πορρακεῖ* Θράκ.

Ἐκ τοῦ οὐς. *ἀπόρρακο*.

Ἡ ἀπὸ τοῦ τελευταίου ἀποστάγματος τῆς ρακῆς ὁσμή.

ἀπορρακίζω Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. *ἀπόρρακο*.

Ἀποπερατῶ τὴν παρασκευὴν ρακῆς.

ἀπόρρακο τό, Θήρ. Κεφαλλ. Κύθηρ. Πελοπν. (Καλά-βρυτ. Καλάμ.) *ἀπόρρακον* Σάμ. *ἀπορράκι* Κρήτ. *ἀπουρ- ράκ'* Θράκ. *πορράκ'* Θράκ. (Σαρεκκλ.) *πόρρακος* ὁ, Κύπρ. (Γερμασ.)

Ἐκ τῆς προθ. *ἀπὸ* καὶ τοῦ οὐς. *ρακί*.

Τὸ τελευταῖον ἀπόσταγμα τῆς ρακῆς, τὸ καὶ ὕδατο-βριθές. Συνών. *ἀπορρέμι*.

ἀπορραμμὸς ὁ, Νάξ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀπορράβω*.

Περάτωσις τῆς ραφῆς, τελείωμα τοῦ ραψίματος: *Ἠρ- ραβγεν ἤρραβγεν κι ἀπορραμμὸ δὲν εἶχενε*.

ἀπορραντίδα ἡ, ἀμάρτ. *πορραντίδα* Κύπρ. (Γερ-μασ.) *πορραντία* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. *ἀπορραντίδι* κατὰ τύπ. μεγεθ.

Σταγὼν βροχῆς, ἰδίως λεπτὴ ἔνθ' ἄν.: *Σήμερις 'ἐν ἔβρε- ξεν πολ-λά, καὶ 'πορραντίδες ἔκαμεν* Γερμασ. *Π-πέφτουν 'πορραγκιές* Κύπρ.

ἀπορραντίδι τό, ἀμάρτ. *πορραντίδιν* Κύπρ. — ΔΛι-πέρτ. Τζιωπρ. τραοῦδ. 1,77

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀπορραντίζω* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδι.

Σταγὼν βροχῆς ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.

Νὰ μὲν πλαστῇ 'ς τὴν στράταν σου νέφαλ-λον, 'πορραντίδιν ΔΛιπέρτ. ἔνθ' ἄν.

ἀπορρέμι τό, Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τῆς προθ. *ἀπὸ* καὶ τοῦ οὐς. *ρέμα*.

Ἀπόρρακο, ὁ ἰδ.

